

Jizzakh State Pedagogical Institute

**Journal of Preschool
Education**

*The faculty of pre-school
education*

TA'LIMNI PEDAGOGIK TEXNOLOGIYALAR ASOSIDA TASHKIL
ETISHNING O'ZIGA XOS XUSUSIYATLARI

SPECIFIC FEATURES OF ORGANIZATION OF EDUCATION ON THE
BASIS OF PEDAGOGICAL TECHNOLOGIES

ОСОБЕННОСТИ ОРГАНИЗАЦИИ ОБУЧЕНИЯ НА ОСНОВЕ
ПЕДАГОГИЧЕСКИХ ТЕХНОЛОГИЙ

Boboyeva Sevinch

Zafarobod tumani, 3-DMTT

Annotatsiya: ushbu maqolada innovatsion pedagogik texnologiya, jumladan pedagogik texnologiya tarkibi, o'ziga xos xususiyatlari, afzalliklari, shuningdek ta'lim tarbiya samaradorligini oshirishga va yakuniy natijaga erishishni kafolatlaydigan pedagogik muolajalarni amalga oshirish jarayoni ekanligi yoritilgan.

Kalit so'zlar: barkamol shaxs, intellektual salohiyat, kreativlik, yosh xususiyati, fazilat va xulqlarni shakllantirish, o'quv jarayonini loyihalash, konsultativ vazifa.

Аннотация: В данной статье описан процесс внедрения инновационных педагогических технологий, в том числе состав педагогической технологии, ее характеристики, преимущества, а также педагогические процедуры, повышающие эффективность образования и обеспечивающие конечный результат.

Ключевые слова: гармоничная личность, интеллектуальный потенциал, креативность, возраст, формирование качеств и установок, проектирование учебного процесса, консультативное задание.

Annotation: This article describes the process of implementing innovative pedagogical technologies, including the composition of pedagogical technology, its characteristics, advantages, as well as pedagogical procedures that increase the effectiveness of education and achieve the end result.

Keywords: harmonious personality, intellectual potential, creativity, age, formation of qualities and attitudes, design of the educational process, consultative task.

Bugungi kunda yangilanib borayotgan O'zbekiston "Milliy tiklanishdan – milliy yuksalish sari" tamoyili asosida taraqqiyotning yangi bosqichiga qadam qo'yib bormoqda. Yangi davr ta'lim-tarbiya tizimiga ham o'zining aniq, talablarini qo'ymoqda. Yosh avlod tarbiyasida ta'limning globallasuvi, innovatsion texnologiyalarning joriy etilayotgani, ayni paytda keng ko'lamli axborotlar oqimi ta'lim mazmunini muntazam yangilab, takomillashtirib borishni talab etmoqda.

Ushbu vazifalarni muvaffaqiyatli hal etish ta'lim–tarbiya jarayonida zamonaviy ta'lim texnologiyalaridan foydalanishni taqazo etadi. Pedagogik texnologiya ta'lim maqsadlarini aniqlash va qismlarga bo'lish, ta'limni standartlashtirish, ta'lim jarayonida samarali teskari aloqa kabi muhim ta'lim muammolarini hal qilish imkonini beradi. Bugungi kunda barkamol shaxsni voyaga yetkazishda ilmiy asoslangan zamonaviy pedagogik texnologiyalar, informatsion ma'lumotlarni qo'llay oladigan malakali mutaxassislarining yetishib chiqishi, pedagoglarning intellektual salohiyatiga, tayyorgarlik darajasiga bog'liq. Shuning uchun ham o'qituvchi bilan o'quvchi o'rtasidagi munosabat erishilgan yutuqlardan zavqlanish, o'quv faoliyatiga mas'uliyat bilan yondashish hamda o'zaro hamkorlikda ijodiy faoliyatni yo'lga qo'yishga qaratilgan bo'lishi kerak. Shundan kelib chiqib, darslarda zamonaviy ta'lim texnologiyalardan foydalanishning o'ziga xos xususiyatlari quyidagilarda namoyon bo'ladi, birinchidan, o'quvchilar tomonidan mavzu turlicha o'zlashtiriladi, va ularda hayotiy ko'nikmalarning shakllanganlik darajasi ham har xil namoyon bo'ladi. Ayni shunday holatlarda o'qituvchi o'quvchilarni keng qamrab oladigan texnologiyalarni qo'llashi hamda ularni jamiyatning faol a'zosi sifatida shakllantiruvchi texnologiyalardan foydalanishi maqsadga muvofiq bo'ladi. ikkinchidan, ta'lim bilan birga turli fazilat va xulqlarni shakllantirilib boriladi. uchinchidan, oqituvchi o'quvchilarning savodxonlik darajasini hisobga olib, kreativlik asosida, novatorlik qilishi mumkin. Ya'ni

auditoriya shart-sharoitlari hamda o'quvchilarning bilim darajasidan kelib chiqqan holda zamonaviy pedagogik texnologiyani amalga oshirish usullarini ishlab chiqishi mumkin. to'rtinchidan, darslarda zamonaviy ta'lim texnologiyalarini qo'llashda maktab o'quvchilarining yosh xususiyatlari hisobga olinishi kerak. Va shu asosda o'quvchilarda tayanch va fanga doir kompetensiyalarni shakllantirishga e'tibor qaratish kerak. Demak, dars sifat samaradorligini oshirish hamda o'quvchilarining istiqbolda jamiyat va davlat hayotidagi ishtirokini keng ta'minlash maqsadida o'qituvchi yangi pedagogik innovatsiyalarni izlab topishi, tahlil qilish asosida eng ko'p samara beradiganlarini tanlashi, ularni amaliyotda qo'llash tartibini belgilashi maqsadga muvofiqdir. Shuning uchun o'qituvchi o'quvchilarni faollashtiradigan, o'zi va o'rganuvchilar uchun qulay hamda samarali bo'lgan uslublarni, o'qitish shakli va vositalarni izlashi, takomillashtirishi lozim. Akademik V.P.Bespalko pedagogik texnologiya bu o'qituvchi maxoratiga bog'liq bo'lmagan holda pedagogik muvofaqiyatini kafolatlay oladigan o'quvchi shaxsni shakllantirish jarayonining loyixasidir deb ta'riflaydi. Bu ta'rif asosida quyidagi ilmiy tamoyillarni ko'rsatish mumkin:

Pedagogik texnologiya o'quvchilarda ma'lum ijtimoiy tajriba elementlarini shakllantirish uchun loyihalalanadi; Demak, pedagogik texnologiya aniqlashtirilgan maqsadlar asosida loyihalashtirilgan, muayyan ketma ketlikda, tartibda amalga oshiriladigan, ta'lim tarbiya samaradorligini oshirishga va yakuniy natijaga erishishni kafolatlaydigan pedagogik muolajalarni amalga oshirish jarayonidir. Bu o'rinda shuni ta'kidlash joizki, pedagogik texnologiya tushunchasi bilan metod, metodika tushunchalari bir birdan farqlanadi. Pedagogik texnologiya - ta'limda yakuniy natijani kafolatlaydigan samarali ta'lim tarbiya muolajalarini amalga oshirish, o'qituvchi va oquvchilar o'zaro muloqotini o'ziga xos tashkil etish jarayoni bo'lsa, metod, jumladan interfaol ta'lim uslublari ham ta'lim tarbiyani amalga oshirish yo'llari, vositalari, usullari yig'indisidir. Pedagogik texnologiya jaryonida bunday usullardan bir nechtasi qo'llanilishi mumkin. Pedagogik texnologiyaning o'ziga xos xususiyati shundan iboratki, unda o'quv maqsadlariga kafolatli erishishda o'quv jarayoni loyihalashtiriladi va amalga oshiriladi. O'quv

jarayoni pedagogik texnologiya asosida tashkil etishning rejalashtirishda pedagogdan yuksak malaka talab etadi, materiallar tayyor bo'lgach, pedagog asosan tashkiliy va konsultativ vazifalarni bajaradi. Umumiy ko'rinishda pedagogik texnologiya tarkibiga quyidagilar kiradi: fanning identifikasiyalashgan o'quv maqsadlarini ishlab chiqish; o'quv maqsadli shajarasi; o'quv maqsadlarini nazorat topshiriqlariga aylantirish; maqsadga erishish usullari; erishilgan o'quv maqsadlarini baholash. Pedagogik texnologiyani tushunishning asosiy yo'li aniq belgilangan maqsadlarga qaratilganlik, o'quvchi bilan muntazam o'zaro aloqani o'rnatishdir. O'zaro aloqa pedagogik texnologiya asosini tashkil qilib, o'quv jarayonini to'la qamrab olishi kerak. Darslarda pedagogik texnologiyalardan foydalanish bir qancha afzalliklarni namoyon etadi, ya'ni: -o'quvchilarni faollashtiradi; -mustaqil fikrlashga undaydi; -qiziqishni orttiradi; -ijodiy yondashuvga chaqirqdi; -hamkorlikda ishlash ko'nikmasini hosil qiladi; -muammoli vaziyatlarning amaliy yechimini topish ko'nikmasini shakllantiradi. Xulosa qilib aytganda, ta'lim tizimida qo'llaniladigan pedagogik texnologiyalar darslarning sifat va samaradorligini yangicha bosqichga ko'taradi.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1.Mirziyoyev Sh.M.“Milliy taraqqiyot yo'limizni qat'iyat bilan davom ettirib, yangi bosqichga ko'taramiz”. 1-jild.-T.; “O'zbekiston”. 2017.

2.Usmonova M. **Kichik maktab yoshdagi bolaning motivatsiya sohasi rivojlanishi: Kichik Maktab Yoshdagi Bolaning Motivatsiya Sohasi Rivojlanishi,-** Журнал дошкольного образования, 2021

3.Usmanova, M. (2020). 6-7-YOSHLI BOLALAR NUTQINI RIVOJLANTIRISHDA TA'LIMiy MASHG`ULOTLARNING O`RNI. *Мактабгача таълим журнали*, 1(1). Retrieved from <https://matinfo.jspi.uz/index.php/presedu/article/view/147>

4.Usmanova,M (2021). Bolalarda muloqot ko'nikmalarini shakllantirish. *Мактабгача таълим журнали*, 3(Preschool education journal). Retrieved from <https://matinfo.jspi.uz/index.php/presedu/article/view/3973>